

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ, АСПРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ ТА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
«ДОСЯГНЕННЯ СУЧАСНОЇ МЕДИЧНОЇ ТА
ФАРМАЦЕВТИЧНОЇ НАУКИ – 2022»**

4 лютого 2022 року

ЗАПОРІЖЖЯ – 2022

ОРГКОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ГОЛОВА ОРГКОМІТЕТУ:

ректор ЗДМУ, Заслужений діяч науки і техніки України, проф. Колесник Ю.М.

ЗАСТУПНИКИ ГОЛОВИ:

проректор з наукової роботи, Заслужений діяч науки і техніки України, проф. Туманський В.О.;

голова Координаційної ради з наукової роботи студентів, проф. Беленічев І.Ф.;

голова наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених, проф. Павлов С.В.;

секретар Координаційної ради з наукової роботи студентів, ст. викл. Абросімов Ю.Ю.;

голова студентської ради ЗДМУ Федоров А.І.

ЧЛЕНИ ОРГКОМІТЕТУ:

заступник голови студентської ради Будагов Р.І.; голова навчально-наукового сектору студентської ради Єложенко І.Л.

Метою нашого дослідження є розробка моделі знань з фармацевтичного менеджменту на базі сучасних онтологій для того, щоб надати майбутнім провізорам системний виклад фундаментальних принципів фармацевтичного менеджменту. Онтології є різновидами мережевої моделі знань. Онтологія – цілісна структурна специфікація певної предметної області, її формалізоване уявлення включає словник (або імена) з термінами предметної області та логічні вирази, що описують, як вони співвідносяться один з одним. Розробка онтологій дозволяє точно об'єднати навчальну інформацію в певні системи для більш ефективного вирішення конкретних завдань фармацевтичного менеджменту.

На підставі об'єктно – орієнтованого аналізу із використанням редактору онтологій Web-Protege побудована онтологічна модель фармацевтичного менеджменту; генерація змісту онтології проведена на мові WOL (Web Ontology Language). Protégé – вільно розповсюджувана Java-програма, призначена для побудови (створення, редагування і перегляду) онтологій тієї чи іншої прикладної області. На підставі сформованої онтології Protégé дозволяє генерувати форми отримання знань для введення примірників класів і підкласів. Інструмент підтримує використання мови WOL і дозволяє генерувати html-документи, що відображають структуру онтологій.

Розроблена модель знань з фармацевтичного менеджменту дозволяє використовувати накопичену інформацію в адаптивних системах управління навчанням майбутніх провізорів. Використання створеної онтологічної моделі заохочує студента до саморозвитку і реалізації індивідуальної освітньої траєкторії незалежно від викладача, а для самого викладача дає можливість постійного вдосконалення навчального курсу для підготовки висококваліфікованих провізорів на етапі безперервного професійного розвитку.

ДОСЛІДЖЕННЯ НАСТОЙКИ ВАЛЕРІАНИ З РІЗНИМИ ЕКСТРАГЕНТАМИ

В. І. Кокітко

Науковий керівник: проф. Одинцова В.М.

Кафедра фармакогнозії, фармакології та ботаніки

Запорізький державний медичний університет

Валеріана лікарська (*Valeriana officinalis* L. s.p.) є збірним видом, до складу якого входять 13 видів, в тому числі на півдні України зростає валеріана пагононосна (*V. stolonifera* Czern.). На сучасному етапі підтверджено, що заспокійливі і спазмолітичні властивості сировини валеріани обумовлені вмістом в них валепотриатів, секвітерпеноїдів і ароматичних речовин, зокрема похідних евгенолу. Саме тому в багатьох країнах світу на їх основі створено ряд препаратів.

Мета роботи – за допомогою газової хроматографії визначити компонентний склад настоянок *V. stolonifera* Czern. виготовлених на 70% спирті етиловому та спирті метиловому.

Матеріали та методи дослідження. Сировина (підземні органи валеріани пагононосної – *V. stolonifera* Czern) були заготовлені у березні 2020 року в м. Запоріжжя, Канцерівська балка. Настоянку валеріани готували зі свіжої сировини згідно з методикою виготовлення настоянок, як екстрагент використовували 70 % спирт етиловий та спирт метиловий. Дослідження проводили на газовому хроматографі Agilent 7890В з мас-спектрометричним детектором 5977В. Для ідентифікації компонентів була використана бібліотека мас-спектрів NIST14.

Результати дослідження та обговорення. При аналізі хроматограми та характеристиці площі піків спиртової настойки коренів *V. stolonifera* Czern ідентифіковано 78 компонентів, в кількісному відношенні слід виділити 11 компонентів. При порівняльній характеристиці хроматограм співпадають 39 компонентів. З основних компонентів співпадають:

1. 1(2H)-Naphthalenone, octahydro-4a,8a dimethyl-7-(1-methylethyl)-, [4aR-(4a.alpha., 7.beta.,8a.alpha.)], 13,413 RT метанольний – 5,34% та 13.414 RT спиртовий – 8,41%;
2. Myrtenyl isovalerate, 11.943 RT метанольний – 3,88% та 11.942 RT спиртовий – 5,15%;
3. Kessanyl acetate, 15.362 RT метанольний – 2,52% та 15.360 RT спиртовий – 1,41%.

Висновок. Аналізуючи отримані дані газової хроматографії видно, що настоянки валеріани з метанольним та спиртовим екстрагентом відрізняються як за кількісним вмістом, так і за якісним складом. 39 сполук присутні в усіх настоянках, 3 з них присутні у великій кількості. Результати дослідження підтверджують доцільність використання настоянок коренів *V. stolonifera* Czern для подальших фармакогностичних досліджень з метою створення нових лікарських засобів та фітопрепаратів.